

Verslag panelbijeenkomst ZBO begroting 2012 verzekeraars

dd 13 oktober 2011

Verslag van één van de vier panelbijeenkomsten over de door DNB opgestelde ZBO-begroting 2012. De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties geven via dit overleg advies naar aanleiding van de begroting. De instemmingbevoegdheid ligt bij de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Aanwezig:

Verbond van Verzekeraars

FOV

Ministerie van Financiën

De Nederlandsche Bank

mw. ir. S. Butzke MBA, voorzitter

drs. J.R. Heuvelman

mr. H.A. Nieuwenhuis MSc

ir. H.M. Kooy

mw. drs. D. Boelhouwer, secretaris

Afwezig:

Zorgverzekeraars Nederland

1. Welkom door mevrouw Butzke

Mevrouw Butzke opent de vergadering, heet iedereen welkom bij de panelbijeenkomst en introduceert de aanwezigen.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Status actielijst en adviezen

Advies 47 betreft een continu aandachtspunt. De kern van het advies is het voorkomen van stapeling. Dit wordt geborgd in het proces voor beleidsvorming en de consultaties. DNB geeft aan de lijst graag zo actueel mogelijk te houden. Het voorstel is om dit punt van de lijst af te halen om te voorkomen dat deze volloopt met continue punten. De aanwezigen stemmen hiermee in.

Alleen actiepunt 43 is relevant voor dit panel. Het punt is inmiddels afgehandeld en kan worden afgevoerd.

4. ZBO-begroting DNB 2012

Mevrouw Butzke opent dit agendapunt. Normaal gesproken ligt hier niet alleen de kostenbegroting, maar ook de bekostiging voor. In toegestuurde stukken ontbrak de bekostiging. Beoogd werd de cijfers vandaag alsnog te presenteren, maar dat is niet gelukt. Financiën licht de stand van zaken toe: het ministerie van Financiën moet nog uitmaken welk deel door de overheid zal worden bekostigd. Hierover is afstemming met de minister nodig. Achtergrond is dat de nieuwe bekostigingswet pas 1 januari 2013 in werking treedt en niet al, zoals gehoopt, op 1 januari 2012. De afspraken over de overheidsbijdrage liepen t/m 2011. Dit betekent dat voor 2012 de overheidsbijdrage moet worden vastgesteld. Op de vraag of er grote schommelingen worden verwacht antwoordt Financiën dat hier nog niets over gezegd kan worden, daar de cijfers nog bestudeerd worden. De panelleden benadrukken dat de bekostiging rechtstreekse gevolgen heeft voor de markt. Wat is de procedure als de panels het niet eens zijn met de bekostiging? DNB antwoordt dat de panels dit aan kunnen geven in een advies bij de reactie op het verslag van deze bijeenkomst. Financiën snapt de ernst van de zaak en geeft aan zo snel mogelijk uitsluitsel te zullen geven. Het streven is dit in ieder geval binnen twee weken te doen, zodat de bekostigingstabel kan worden meegestuurd met het verslag van deze panelbijeenkomst. De panelleden hebben dan twee weken om hierop te reageren. Het verslag zal integraal onderdeel uitmaken van de ZBO-begroting zoals die naar de RvC en de beide ministers van SZW en Financiën zal worden gestuurd. In die zin heeft een schriftelijke reactie op het verslag dezelfde status als een mondelinge reactie tijdens deze bijeenkomst. Afsproken wordt het voorstel met het verslag mee te sturen (het verslag wordt door DNB binnen twee weken na de

vergadering rondgestuurd). De panels hebben twee weken de tijd hierop te reageren. Mocht het ministerie het voorstel niet binnen twee weken gereed hebben, dan zullen Financiën en DNB zich moeten beraden op een nieuwe procedure.

Presentatie van de ZBO-begroting

DNB presenteert de ZBO-begroting aan de hand van enkele sheets. De presentatie zal met het verslag worden meegestuurd. Na een korte inleiding van de heer Kooy, neemt de heer Heuvelman het woord over. Hij geeft een toelichting op de ontwikkelingen en doelstellingen van het toezicht. Het toezicht internationaliseert. Er komen steeds meer vragen van EIOPA en er wordt meer verwacht van ons toezicht op groepen. DNB participeert in toezicht colleges, waarin veel toezichthouders het eens moeten worden over de risico's. Hiervoor moet eerst een gezamenlijke taal gevonden worden. Dit alles legt een beslag op de toezichtcapaciteit. Een deel van de extra benodigde capaciteit wordt gefinancierd uit groei, een deel uit verschuivingen en veranderingen in de toezichtaanpak. Zo houdt DNB steeds minder intensief toezicht op de kleine verzekeraars waar zich weinig risico's voordoen en zet DNB steeds meer in op de grote. Het Verbond vraagt hoe dit rijmt met de stelling in de ZBO-begroting dat sprake is van afnemende internationale invloed. DNB licht toe dat de stelling doelt op de afnemende invloed van Nederland in internationale gremia, zoals de G20 en het IMF.

FOV vraagt of de uitbreiding van DNB op schema ligt. De heer Heuvelman antwoordt dat in het verzekeringstoezicht de grootste uitbreiding reeds heeft plaatsgevonden. Vanwege Solvency II is sprake geweest van "frontloading" van de uitbreiding voor het toezicht op verzekeraars. Dit is conform planning verlopen en inmiddels ligt de bezetting op niveau. Wel is de eerste maanden 2011 sprake geweest van onderbezetting, omdat de vacatures niet direct per 1 januari konden worden ingevuld.

De heer Heuvelman vervolgt de presentatie: zowel de inhoud van het toezicht verandert -ook macro-effecten, bedrijfsmodellen en gedrag en cultuur worden meegenomen- als de wijze van toezicht houden (indringend en vasthoudend). Hiertoe zijn trainingen georganiseerd en is een nieuwe methodologie ontwikkeld. De invoering van Solvency II is 1 jaar uitgesteld. Het Verbond vraagt of dit nog scheelt in de inzet van capaciteit. DNB antwoordt dat dit wellicht iets zal schelen, maar dat intensief verder wordt gegaan met de voorbereiding op Solvency II, denk aan de beoordeling van interne modellen en de parallel run die in 2012 wordt gedaan.

Het Verbond merkt op dat alle toezichthouders hun toezicht intensiveren. Dit vergt extra kosten en inspanningen van instellingen. Is het mogelijk om voorzienbare onderzoeken van verschillende toezichthouders in een kalender te zetten en de lasten te spreiden over het jaar heen? DNB erkent het probleem. Grote verzekeraars zitten in alle onderzoeken. Ad hoc onderzoeken zijn moeilijk te plannen,

maar DNB probeert wel elk jaar aan te geven welke themaonderzoeken eraan komen. Waar mogelijk stemt DNB dit af, bijvoorbeeld met de AFM. Het themaboekje komt in januari 2012 uit.

FOV vraagt of er een gremium is waarin proportie en diepgang van het toezicht kunnen worden besproken en waar beide elementen af en toe getoetst kunnen worden als een vorm van zelfregulering. DNB antwoordt dat er met het Verbond veel overleg wordt gevoerd maar met FOV iets minder.

Actiepunt 53: DNB neemt initiatief om ook met FOV een overleg te plannen.

De heer Kooy vervolgt de presentatie met een overzicht van de kosten. De begroting 2010 vormt de basis voor de toezichtintensivering, in verband met de Visie op Toezicht en het plan van aanpak cultuurverandering. Er is in 2010 een grondige analyse gedaan ter beantwoording van de vragen: Hoe kunnen wij goed toezicht houden en welke capaciteit is daarvoor nodig?

Het Verbond vraagt hoe het zit met de taakstellende bezuiniging. Destijds is gezegd dat de toezichtuitbreiding een eenmalige trendbreuk was, maar de uitbreiding lijkt permanent. DNB antwoordt dat er t/m 2011 een taakstelling gold van in totaal 8%. DNB had die in 2010 gerealiseerd. N.a.v. de Visie op Toezicht is afgelopen jaar besloten tot een structurele intensivering met de begroting 2010 als uitgangspunt. Deze intensivering zal tussen 2011 en 2013 worden geïmplementeerd. Over de intensivering is vorig jaar uitgebreid gesproken. Vervolgens hebben de ministeries een nieuwe taakstelling opgelegd van 6% voor de periode 2011-2014. Die probeert DNB in te vullen door met name overhead en ondersteuning efficiënter in te richten, zodat de taakstelling het uitvoerend toezicht zo min mogelijk raakt. Desondanks zal invulling van de taakstelling deels ten koste gaan van het uitvoerend toezicht.

Het Verbond geeft aan weinig grip te hebben op de cijfers: waar is bezuinigd, had er nog meer bezuinigd kunnen worden, welke keuzes zijn gemaakt? Had er bijvoorbeeld bezuinigd kunnen worden op de CAO? DNB antwoordt dat bij CAO-ontwikkelingen wordt gestreefd naar marktconformiteit, waarbij wordt gekeken naar benchmarks: wat is realistisch en wat is noodzakelijk om voldoende kwaliteit van personeel te waarborgen? DNB denkt dat de huidige CAO een realistische is, gezien het feit dat de CAO loonkostenontwikkeling in de voorgaande periode constant is gebleven. Het Verbond stelt verder dat er sprake is van een uitbreiding van EUR 9,2 miljoen. DNB is niet de enige toezichthouder die meer gaat kosten. Hoe kan het Verbond grip krijgen op de vraag in hoeverre de grens van kosten en besparingen is opgezocht? Het is voor het Verbond moeilijk om positief te zijn over de toenemende toezichtkosten, terwijl de resultaten in de bedrijfstak teruglopen. DNB stelt dat vorig jaar uitgebreid is ingegaan op de intensiveringen. Toen is toegelicht dat 115 fte extra nodig was. Een groot deel hiervan is vrijgemaakt door interne verschuivingen en besparingen. Alleen voor de resterende uitbreiding van 67 fte zijn additionele middelen aangevraagd. Dit geeft al een behoorlijke efficiëntieslag aan. DNB is zo transparant mogelijk

over wat met de extra middelen gedaan wordt. Het Verbond stelt hierop de vraag wat er mis zou gaan als de begroting op nul zou hebben gestaan. DNB verklaart dat dit ten koste zou gaan van het lopend toezicht. FOV vraagt of de realisatie 2011 nog tot nieuwe inzichten leidt. DNB geeft aan dat de derde kwartaalcijfers momenteel geanalyseerd worden en binnenkort naar de directie gaan. De bezetting is sinds kort op sterkte en de extra capaciteit blijkt hard nodig. Ook op volle sterkte knelt het nog. Afwijkingen tussen de realisatie en de begroting 2011 komen voort uit zaken die geen invloed hebben op de toezichtintensiteit, zoals ICT-projecten en juridische kosten. In 2011 zouden dergelijke activiteiten kunnen leiden tot een onderschrijding van het budget, maar dit laat onverlet dat in het uitvoerend toezicht een tekort aan capaciteit wordt ervaren, in met name het banktoezicht en het verzekeringstoezicht. Het Verbond vraagt hoe het zit met de pensioenlasten. DNB licht toe dat de pensioenlasten in 2012 zijn gestegen ten opzichte van 2011, omdat er door de pensioenuitvoerder een rekenfout is gemaakt. Het is heel vervelend, maar moet nu eenmaal hersteld worden. De fout ten spijt leidt het premiegebaseerde systeem tot minder fluctuatie in de pensioenlasten. Enige fluctuatie blijft mogelijk doordat de hoogte van de premie afhangt van de dekkingsgraad.

Vragen en opmerkingen bij de tekst van de ZBO-begroting:

Pag.4 onderaan “verdere uitbreiding is gewenst”. Heeft DNB al een beeld van de omvang van de uitbreiding? Welke sectoren gaat het raken? DNB antwoordt dat in 2010 uitgebreid onderzoek gedaan is naar de gewenste toezichtintensiteit en bijbehorende capaciteit. Hieruit kwam een benodigde uitbreiding van EUR 16,9 miljoen. Een groot deel van de uitbreiding gaat op aan de taakstelling, waardoor er een gat resteert. Er wordt grote krapte ervaren bij het uitvoerende toezicht. Het feit dat sprake is van krapte wordt verder onderschreven door externe onderzoeken met internationale vergelijkingen van de toezichtcapaciteit tussen landen. Hieruit blijkt dat het Nederlandse toezicht qua omvang tot 40% per sector achterblijft bij peers. Voor het toezicht op verzekeraars is dit ca. 20%. Het Verbond vraagt zich af hoe je de kwaliteit van het toezicht tussen landen kunt vergelijken. Soms is immers sprake van versluierd toezicht of neemt het ministerie een deel van de taak op zich. DNB antwoordt dat vooral is gekeken naar fte's, om verschillen in loonkosten buiten beschouwing te laten. Verder moet niet onderschat worden dat Nederland heel weinig uitbesteedt (zoals bijvoorbeeld Zwitserland doet). FOV vraagt of er niet te veel vast personeel wordt aangetrokken, wetende dat bijvoorbeeld het werk rondom Solvency II op een bepaald moment minder wordt. DNB geeft aan dat het verloop dusdanig is dat vaste contracten niet leiden tot inflexibiliteit. FOV: Waarom is het verloop zo hoog? DNB verklaart dat de medewerkers, in het bijzonder diegenen met Solvency II ervaring, erg gewild zijn in de markt. FOV: Is het zo dat het verloop zorgt voor extra kosten? DNB antwoordt instemmend: hoe hoger de functie in de organisatie, hoe moeilijker het is om marktconform te belonen, waardoor kostbare kennis en ervaring mogelijk uitstroomt. DNB geeft tot

slot aan dat het onwaarschijnlijk is dat het toezicht op verzekeraars nog eens met 30% zal stijgen, tenzij zich uitzonderlijke ontwikkelingen gaan voordoen op gebied van de crisis of het internationale toezicht. FOV werpt op dat er eigenlijk meer sprake zou moeten zijn van horizontaal toezicht, waarin controles zijn ingebouwd in het proces, waardoor volstaan kan worden met een lagere toezichtintensiteit. Dit vereist zeer goede afspraken en informatie-uitwisseling. Het Verbond vult aan dat dit ook eisen stelt aan het relatiemanagement: toezichthouders mogen niet te vaak wisselen. DNB antwoordt dat er veel gedaan wordt aan preventief toezicht, om achteraf maatregelen te voorkomen. Preventief toezicht heeft de gedachte van horizontaal toezicht in zich.

Pag. 22: Is de verleiding niet groot om op de stoel van de ondernemer te gaan zitten? DNB geeft aan dat het een spanningsveld is. Wanneer de onderneming voldoende reserves heeft, is een ondernemer vrij te doen wat hij wil. Echter, de reserves in de markt zijn verdwenen. Bovenmatige winsten worden niet meer geaccepteerd door de markt. Verliezen op onderdelen kunnen niet meer gecompenseerd worden op andere onderdelen. Daar houdt het toezicht rekening mee.

5. Voortgang visie op toezicht 2010-2014 en invoering nieuwe werkwijze

De heer Heuvelman geeft aan de hand van de presentatie aan dat de beoogde inhoudelijke veranderingen in het toezicht (macro-aspecten, bedrijfsmodellen, gedrag en cultuur meenemen) grotendeels zijn gerealiseerd. De beoogde veranderingen in de wijze van toezicht houden (indringend en vasthoudend) zijn voor ongeveer 50% gerealiseerd. De gewenste organisatieverandering is gerealiseerd en nu ligt de nadruk op het trainen van personeel en uitvoeren van resultaat- en effectmetingen.

Het Verbond vraagt of de nieuwe directie andere accenten zal gaan leggen of doorgaat op de ingeslagen weg. DNB antwoordt dat ze geen grote veranderingen in de ingezette aanpak na lijkt te streven. Wel zal de directie ongetwijfeld eigen accenten leggen en met een frisse blik van buiten nieuwe inzichten meebrengen over wat indringend en vasthoudend toezicht is.

6. Rondvraag en sluiting

Het Verbond meldt dat ze onder haar leden een onderzoek heeft gedaan over het functioneren van DNB. De uitkomsten wil het Verbond graag met DNB bespreken. Daarnaast heeft BCG in opdracht van het Verbond een onderzoek gedaan naar de verzekeringsmarkt: waar liggen kansen? De uitkomsten kunnen DNB helpen bij het vormen van een visie op de sector. Het Verbond komt hier graag later op terug. Tot slot wil het Verbond graag complimenten overbrengen voor de wijze van communiceren middels de Nieuwsbrief.

DNB heeft een verzoek: in het kader van MVO-beleid wil DNB graag van stakeholders weten hoe zij tegen MVO-aangelegenheden aankijken. Zijn de panelleden bereid als vertegenwoordigers van de sector een vragenlijst in te vullen? De panelleden stemmen hiermee in.

Mevrouw Butzke rondt de bijeenkomst af en meldt dat:

- de presentaties aan de deelnemers zullen worden verstuurd;
- het conceptverslag binnen twee weken wordt verstuurd aan de deelnemers. Commentaar op het conceptverslag moet binnen twee weken na datum van verzending van het verslag door DNB zijn ontvangen.

Bijlagen:

1. Actielijst adviserend panel (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): punten 41, 43, 44 en 46 t/m 48 worden afgevoerd. Toegevoegd is punt 53.
2. Lijst met voortgang adviezen (gezamenlijke lijst voor alle panelbijeenkomsten): advies 47 en 49 worden afgevoerd. N.a.v. dit overleg zijn geen punten toegevoegd.

Nagekomen reactie van FOV op de Financiering Toezichtkosten:

“Uit het door u verstrekte overzicht blijkt dat de kosten voor verzekeraars met 9,7% (verzekeraars excl. zorg) stijgen ten opzichte van 2011. Wij hebben voor de beoordeling het door u verstrekte overzicht Financiering Toezichtkosten 2012 aangevuld met de bij ons bekende realisatiecijfers over 2010 (Zie bijlage). Zoals reeds tijdens de bespreking aan de orde is gekomen, menen wij dat een goed inzicht in de verschillen tussen begroting en realisatie (2010 en 2011) kan bijdragen aan de door alle partijen beoogde beperking van de kostenstijgingen.”